



Obr. 1



Obr. 2



Obr. 3

# Meziválečná avantgarda



Obr. 4



Obr. 5

*Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak,  
je Marcela Svejková.*

*Dostupné z Metodického portálu [www.rvp.cz](http://www.rvp.cz); ISSN 1802-4785.  
Provozuje Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a  
zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV).*

- odmítání sociální nespravedlnosti
- „nové vidění“, odmítání impresionismu...
- příklon k radikálním politickým hnutím (ať levicovým, či pravicovým)
- spiritualismus, jazz, erotika, exotika
- kubismus, dadaismus, surrealismus
- proletářské umění a poetismus

Obr. 6



# Inspirace

Obr. 7



Obr. 8

Obr. 9



Douglas  
Fairbanks  
obr. 10





# Umělecké skupiny

- Osma
- Devětsil
- Skupina surrealistů
- Skupina 42
- Řada skupin, přesto zároveň kladen velký důraz na individualitu.



Z výstavy v Brně, obr. 11

# Experimenty

- hledání forem vyjádření napříč žánry i za použití nejmodernějších technických vymožeností (inspirace)
- malíři spolupracovali s básníky, hudebníky, fotografy nebo tanečníky
- viz Teigeho divadelní zpracování Nezvalovy *Abecedy (kombinace poezie, typografie, fotografie a tance)*

# Osvobozené divadlo

- u jeho vzniku stojí Jiří Frejka
- oficiálně hráli od února 1926, od r. 1927 režijně působí i Jindřich Honzl
- 1928–1929: angažmá J. Štyrského: scénograf her Jeana Cocteaua či Alfreda Jarryho

Obr. 12



Scéna z Hoffmeisterovy hry „Nevěsta“, kterou hrálo Osvobozené divadlo za režie J. Honzla.

# Vest pocket revue

Obr. 13

- první z her Osvobozeného divadla, kterou napsali Jiří Voskovec a Jan Werich
- premiéra měla být zároveň derniéra, nakonec měla 208 repríz
- počátek *forbín*: „*Takhle oni uměli hrát o ničem dlouhé minuty a obecenstvo se tlouklo smíchem.*“

(F. Filipovský Jiří Tvrzník, *Šest dýmek Františka Filipovského*, Praha: Novinář, [1982](#), str. 127)



# Jiří Voskovec a Jan Werich

Obr. 14



- od r. 1926 vstoupili do Osvobozeného divadla
- nejprve převažuje hravost a improvizace
- vliv poetismu
- postupně stále angažovanější – sociálně, antifašisticky
- za druhé republiky spolu s J. Ježkem volili emigraci



Obr. 15

# Divadlo Dada



Divadlo Dada: Cocteauovy „Svatběné na Eiffelce“  
za režie Frejky-Milky Mayerové.

- vzniklo po sporech části zaměstnanců Osvobozeného divadla s Jindřichem Honzlem
- působí od dubna 1927
- moderní divadelní postupy
- experimentální inscenace klasického i moderního repertoáru
- Revue-žurnály: podoba kabaretu
- Jiří Frejka (zakladatel a režisér)
- E. F. Burian, bratři Trojanovi, Bohuš Záhorský, Světlá Svozilová, Milča Mayerová, František Muzika, Jiří Voskovec, Jan Werich ad.

# „Gaučo a kráva“, 1928

Obr. 16

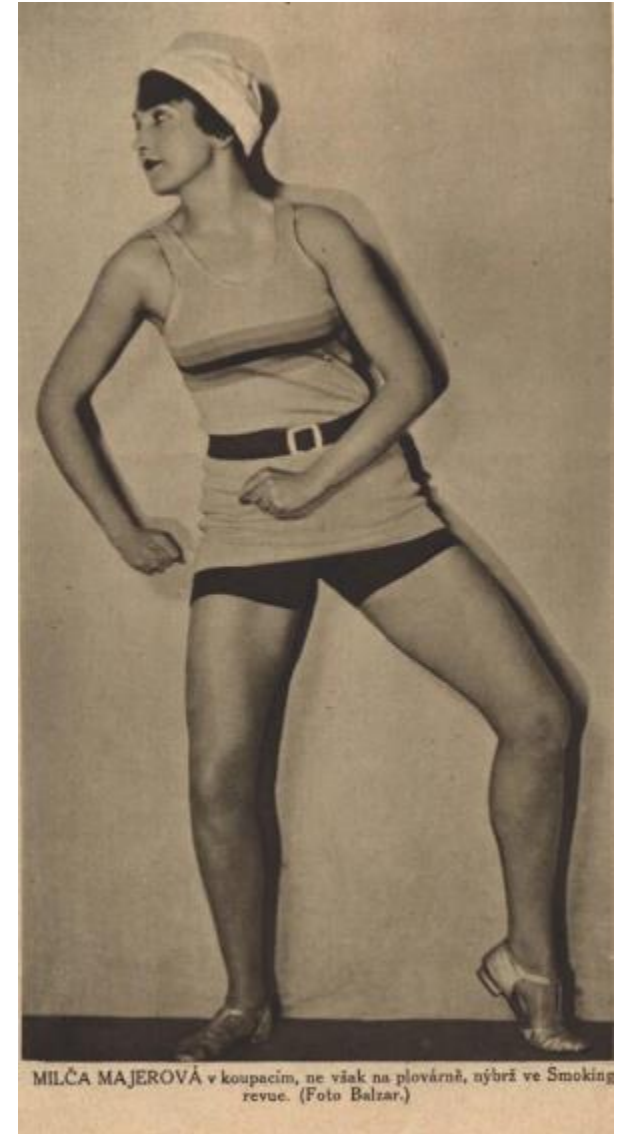


DIVADLO DADA „Gaučo a kráva“ revue pro studenty, trampy a politiky včetně; napsali MELÍŠEK-TROJAN, hudba MELÍŠEK-ZIEGLER, choreografie JARMILY KRÖSCHLOVE.  
Hlavní slovo mají oblíbení komikové brři TROJANI.

# Milča Mayerová

Obr. 17

- tanečnice a choreografka
- studovala i v Německu
- spolupracovala se Sašou Machovem, V. Nezvaľem, J. Voskovcem, J. Werichem
- oceňována byla její spolupráce s K. Teigem – Nezvalova Abeceda
- v Praze ve 30. letech založila vlastní taneční školu pro dívky
- Vytvořila téměř 400 choreografií – nejprve pro avantgardní scény, pak pro Národní divadlo a Divadlo Na Vinohradech, později pro spartakiády...
- <https://www.youtube.com/watch?v=IAj0Ui6Ta-U>



MILČA MAJEROVÁ v koupacím, ne však na plovárně, nýbrž ve Smoking revue. (Foto Balzar.)

# Saša Machov (1903–1951)

- tanečník, choreograf a režisér
- mj. působil v Osvobozeném divadle, byl šéfem baletu v Ostravě, dále v divadle E. F. Buriana i v Národním divadle
- za války v zahraniční armádě (11. čsl. východní prapor), po onemocnění od r. 1943 choreografem v londýnské opeře
- mohl zůstat, ale vrátil se domů a působil hl. v Národním divadle (1946–1948)
- v důsledku politické perzekuce dobrovolně ukončil svůj život

*„Útoky na Sašu v tisku i v divadle samém vyvrcholily, když v Národním divadle vystoupili na jednom představení špičkoví tanečníci z moskevského Velkého divadla. Jejich program byl náročný a pořadatelé požádali Sašu, aby vybral duo českých tanečníků, kteří by vytvořili jakési mezihry. Saša dodal v dobrém úmyslu Miroslava Kůru s partnerkou. Večer pak sklízel český pár – nepochybně právem – mnohem větší potlesk než jeho sovětští kolegové. Naše obecenstvo jim uspořádalo hotové ovace. Důsledky byly strašlivé....Vše se pak obrátilo proti Sašovi: Co jsme od něho mohli čekat? Vždyť byl v západní armádě.“*

(Marie Valtrová – [Ota Ornest](#): *Hraje váš tatínek ještě na housle?*, Primus, Praha, [1993](#), str. 89, [ISBN 80-85625-19-9](#))



# Jaroslav Ježek

- špatně viděl, byl nedoslýchavý – přesto vynikajícím hudebníkem
- na „zkušené“ v Paříži, hrál po hospodách a kabaretech a objevil jazz
- od r. 1934 členem Skupiny surrealistů v ČSR
- nejužší spolupráce s Voskovcem a Werichem (společně od ledna 1939 v exilu, tam v pouhých 35 letech zemřel...)



S kolegou Jiřím Traxlerem po natáčení desky, 1938, obr. 18

# Emil František Burian (1904–1959)

Obr. 19



- básník, publicista, zpěvák, herec, hudebník, hudební skladatel, dramaturg, dramatik, režisér
- po rozepřích s K. Teigem odešel z Osvobozeného divadla a s J. Frejkou působil v Divadle Dada
- vliv dadaismu, futurismu, poetismu
- jeho dílo je často levicově agitační
- 1941 zatčen, v několika koncent. táborech
- po válce součástí kom. nomenklatury, obnovil činnost svého divadla

# Burianovo „D“

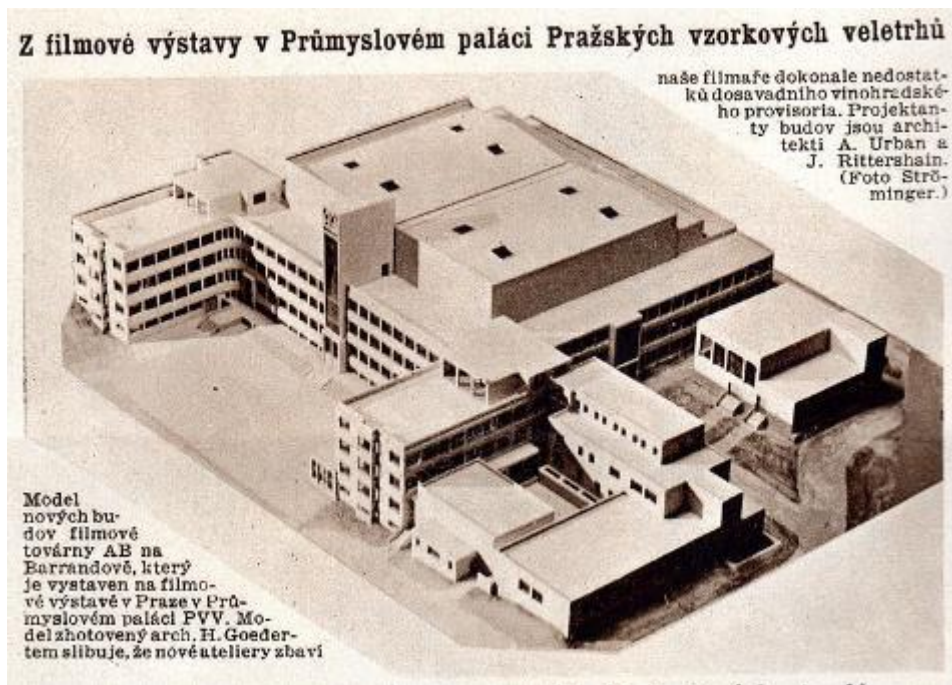
- koncem r. 1933 založil D 34 (až do D 41)
- vyhraněně levicové divadlo
- jeho činnost E. F. Burian obnovil po válce



Inscenace Manon Lescaut, D 40, obr. 20

# Avantgarda a film

Obr. 21



- patří sem např. režisérka Zet Molas (Zdenka Smolová)
- film byl pro avantgardu brán jako ideální prostor pro „nové“ umění
- mnoho nerealizovaných scénářů
- u filmu úspěšný Vl. Vančura



# Děvětsil (1920–1930)

- Svaz moderní kultury Devětsil
- moderní i módní
- literáti, herci, výtvarníci, hudebníci
- r. 1923 vzniká brněnská pobočka
- staví se proti „staré“ literatuře, od nynějška jdou s dělnictvem, *tzv. proletářské umění*
- snaha o přiblížení umění VŠEM
- r. 1929 neshody kvůli odlišným postojům k novému směřování KSČ, někteří členové vyloučení, jiní odešli sami

# Jiří Wolker (1900–1924)

Obr. 22



- protože zemřel tak mladý, uplatnil se pouze jako básník tzv. proletářské poezie
- po jeho smrti několik uměleckých sporů o jeho odkaz
- např. *Dosti Wolker!*  
(už od r. 1925 vznikal Wolkerův kult, pěstován po r. 1948)

# Jindřich Štyrský (1899–1942)

- raná tvorba pod vlivem kubismu, blízko měl i k expresionismu
- propagátor erotiky
- kromě spousty maleb byl plodným grafikem (první vydání Nezvalových sbírek)
- od počátku 30. let používá více formu koláže
- hodně fotil
- r. 1934 se stal jedním ze zakládajících členů Skupiny surrealistů v ČSR
- zaznamenával si sny, ty pak výtvarně zpracovával
- napsal Život J. A. Rimbauda (1930)
- zdravotní i existenční problémy
- většina jeho děl byla ve své době neprodejných (*porovnejte s cenami jeho obrazů na trhu dnes...*)
- zemřel předčasně, většinu děl odkázal své přítelkyni Toyen

Obr. 23



# Artificielismus

- nový umělecký směr, který vytvořili spolu s Toyen při svém pobytu v Paříži r. 1925
- *tyto jejich obrazy divákovi nevyprávějí příběhy, ale probouzejí v něm dialog vědomí s podvědomím*
- ale ještě to nejsou obrazy snů a halucinací (ty přijdou až se surrealismem)

Obr. 24



# Skupina surrealistů v ČSR

- vznikla r. 1934
- úzce propojena se surrealismem evropským
- skupinu oficiálně rozpustil r. 1938 Nezval, nesouhlasil s antisovětským postojem většiny členů (vycházela napovrch pravda o zvěrstvech v SSSR)
- část skupiny aktivní až do r. 1939



Bohuslav Brouk, velký propagátor psychoanalýzy, vydal vlastním nákladem leták k vzniku skupiny. Obr. 25



# Jindřich Štyrský, Kominík a sněhulák, 1925

Obr. 26



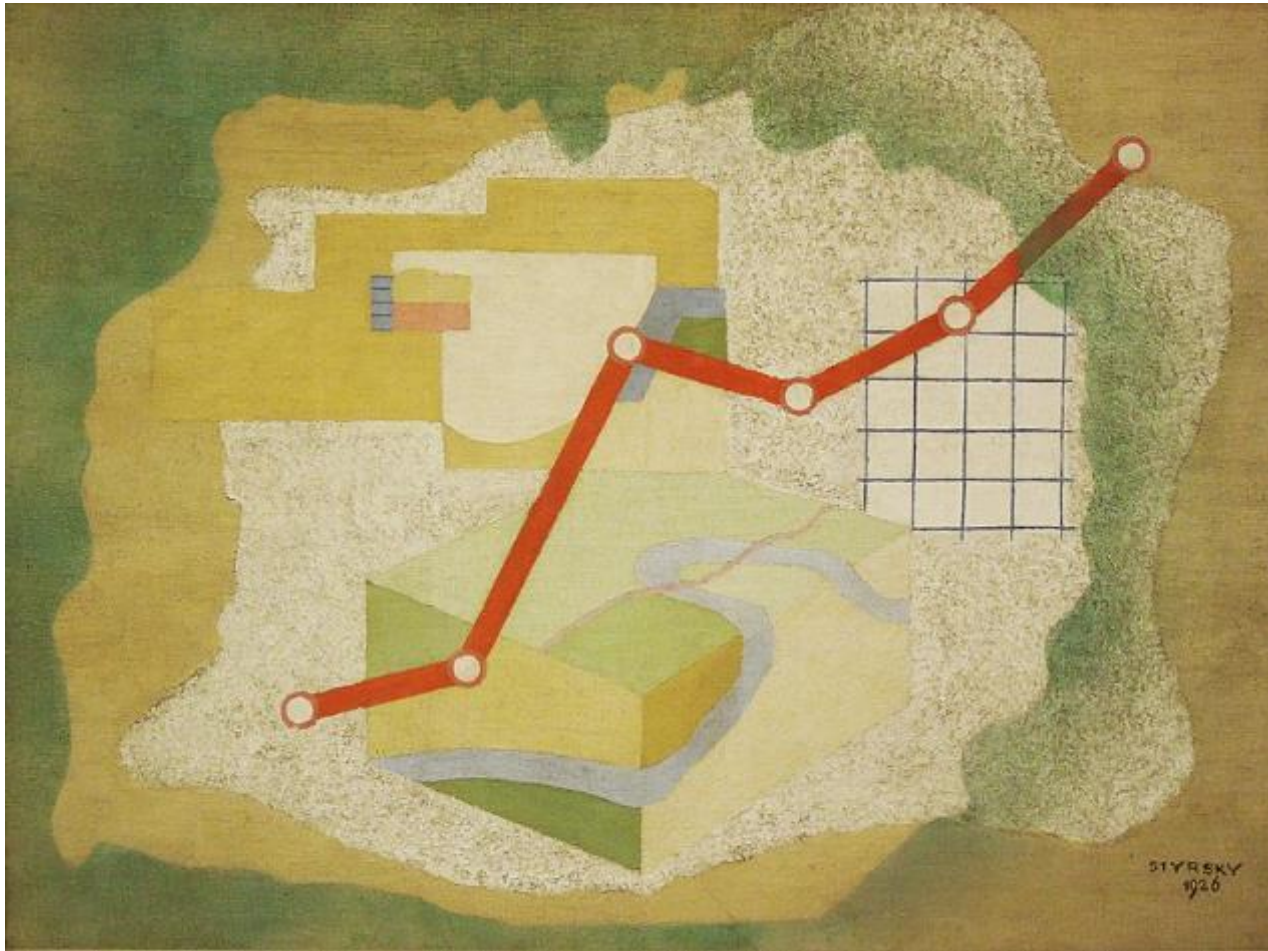
# Jindřich Štyrský, Náměsíčná, 1925

Obr. 27



# Jindřich Štyrský, Jeskyně, 1926

Obr. 28





# Jindřich Štyrský, 1932

Obr. 29



# Karel Teige (1900–1951)

Obr. 30

- levicově orientovaný kritik a teoretik umění, výtvarník, publicista, překladatel z FJ
- výrazná (a často konfliktní) osobnost meziválečné avantgardy
- J. Štyrský měl od konce 20. let s Teigem rozsáhlé spory
- 1951: hrozilo mu zatčení, někdo říká, že se otrávil, jiní mluví o infarktu, po jeho smrti se zabily jeho žena i milenka (podobně tragický osud měl Jiří Frejka)



# Štyrský a Toyen

Obr. 31





## NA PRÁZDNINÁCH



2. *maekombi* (cv. *Melba* e *Vladimir*)  
*maekombi* e *maekombi* e *maekombi*

[illegible]

PANÍ ZDĚNKA GRÁFOVÁ, PŘEDNÍ ČLEN ČESKÉHO NÁ-  
RODNÍHO DIVADLA V BRNĚ TRÁVÍ PRÁZDNINY S TA-  
TINKEM NA ČESKÉM VENKOVĚ.



MISTR KAREL KOŽELIH LEŽÍ SI KREVNI VÝRON  
U PROF. BRÁSKA.



IRELAND as given by: DeLongue



M. RAYMOND FINE, JR. (continued)



DE TONUL A ARTEL DE POLIŢIA



KAREL ŽELINSKÝ v PŮBOŘNADICÍCH: Školitel, smekčík, polýhofer, Matoušek Dr. FR. KLUSČEK (řídící) a hosté zvláště z Moravy, a Ty, J. L. DOSTÁLOVÁ ve svých chůstí na vjezd  
třinácti letem (Foto V. Kodr, Brno) k Městu v jarní

Obr. 33



Obr. 32

# Toyen (1902–1980)

- Marie Čermínová
- „Ztroskotáni ve snu“  
(*levitující ženské torzo ve snové krajině*) – na aukci v Praze r. 2013 se prodal za 10 mil. Kč
- malba považována za jeden z vrcholů evropského surrealismu
- přítelkyně Jindřicha Štyrského (ve 20 přerušila studium na UMPRUM, odjela na Korčulu, kde se seznámili, od té doby spolu)
- obdivovali ji Seifert, Teige i Nezval (jeden z nich tvůrcem pseudonymu)
- *vypadala trochu jako krásný námořník*

# Jindřich Heisler (1914–1953)

- surrealistický malíř, spisovatel, překladatel
- od 40. let až do předčasné náhlé smrti přítelem Toyen
- dostal předvolání do transportu, nenastoupil a čtyři roky se skrýval v bytě Toyen (která se stáhla do ústraní) v pražské Krásově ulici (pomáhali mu i další, např. K. Teige)
- r. 1947 odjel s Toyen do Paříže připravovat výstavu, zpět se ani jeden nevrátil
- v Čechách téměř neznámý, nikdy zde nebyla jeho samostatná výstava



Toyen, Heisler, Teige v roce 1940, obr. 34

# Josef Čapek (1887–1945)

Obr. 35

- malíř, grafik, ilustrátor, scénograf, spisovatel, novinář
- člen skupiny Tvrdošíjní
- kubismus, naivismus, smysl pro humor
- od 30. let varoval před nacismem
- hned na začátku války zatčen: Dachau, Buchenwald, Sachsenhausen, Bergen-Belsen





Obr. 36



Obr. 37, 38



Obr. 40, 41

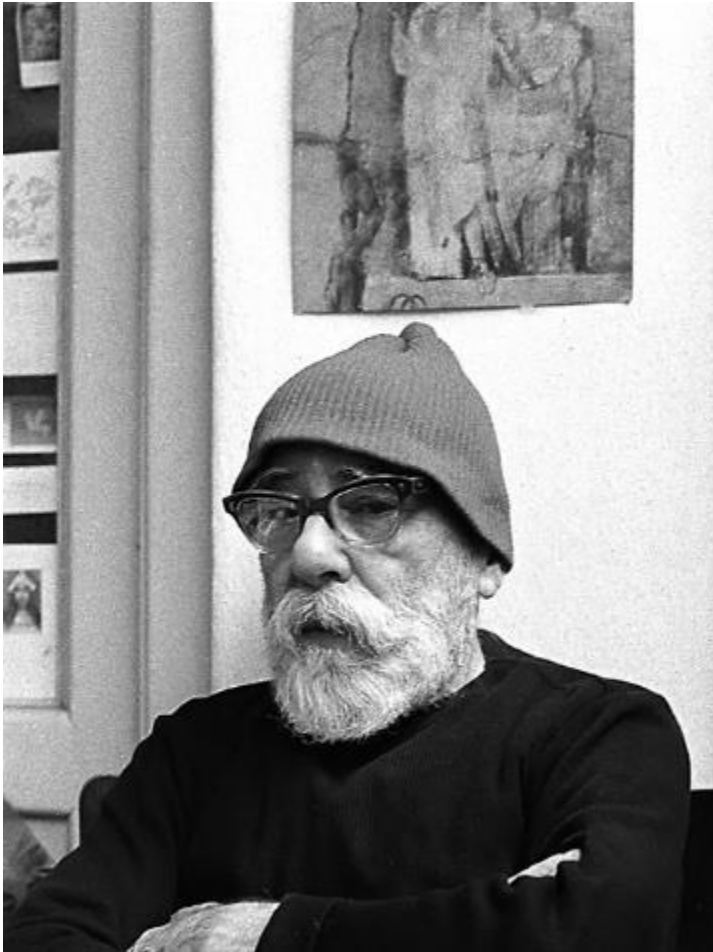
Obr. 39





# Jan Zrzavý (1890–1977)

Obr. 42



- inspirace krajinou (italskou, francouzskou i domácí)
- časté opakování motivů
- scénograf hudebního divadla
- autor mnoha knižních ilustrací
- herec

Obr. 43

# Josef Sudek (1896–1976)



- jeden z našich nejvýznamnějších fotografů
- fotil od sedmnácti
- hraje si se světlem: portréty, snové krajiny, pražské domy
- od 40. let výhledy z okna z ateliéru
- postmoderní syntéza

Obr. 44



# František Drtikol (1883–1961)

- jeden z nejznámějších autorů fotografií aktu
- hry světla
- propagátor buddhismu
- vyhlášený ateliér, mnoho portrétních fotografií
- po r. 1945 oddaným komunistou



Obr. 45

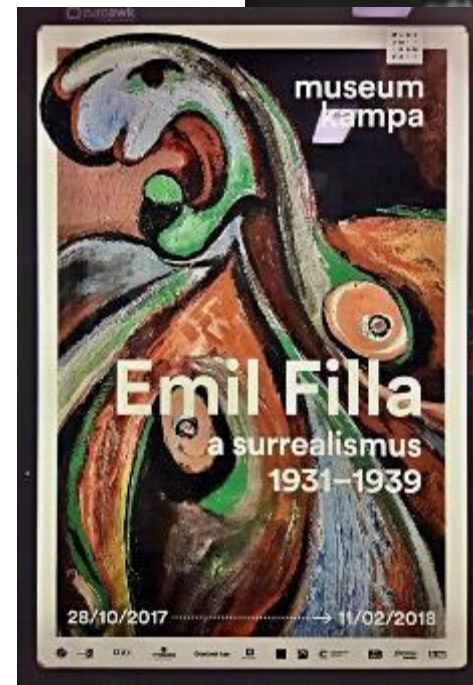
# Emil Filla (1882–1953)

- kubismus, počátky expresionismus
- malíř, sochař, grafik, sběratel
- jeho obrazy byly v 50. letech označeny za *ohavné*, dnes se prodávají i za 15 mil. Kč
- válku strávil v Dachau a Buchenwaldu (ve 30. letech varoval před nacismem)

Obr. 46



Obr. 47



# Josef Šíma (1891–1971)

Obr. 48



- padesát let prožil v Paříži
- mezi zakládajícími členy Devětsilu
- pracoval mj. jako tvůrce scén v divadle
- od r. 1926 měl franc. občanství, s českými umělci nadále v kontaktu
- civilismus – abstrakce – surrealismus – symbolismus – syntéza předchozího



# Vítězslav Nezval (1900–1958)



- veselý i melancholický
- mistr obraznosti
- talentovaný básník
- dominantní
- r. 1922 vstoupil do Devětsilu, v jeho rámci založil poetismus
- od r. 1924 členem KSČ
- po válce aktivní v KSČ, píše budovatelské verše, oslavuje Stalina
- mnoha přátelům a kolegům prý pomohl od hrozícího lágru (Děml, Seifert, Teige, B. Fučík...)

Na fotografii s Philippem  
Soupaltem. Obr. 49.

# Konstantin Biebl (1898–1951)

- přátelil se s Wolkerem
- cestoval do exotických zemí (Jáva, Cejlon, Sumatra)
- členem Skupiny surrealistů
- spáchal sebevraždu (společenská deziluze a nemoc)



Obr. 50

# Jaroslav Seifert (1901–1986)



Na fotografii z r. 1931 s dcerou Janou.  
Obr. 51.

- básník, novinář, překladatel
- vliv rodného Žižkova
- členem Devětsilu, ovlivněn poetismem, pak šel spíše vlastní cestou
- od r. 1921 členem KSČ, r. 1929 Gottwaldem vyloučen (spolu s dalšími)
- odvážně vystoupil r. 1956, 1968, stal se jedním z prvních signatářů Charty 77
- jediný český signatář Nobelovy ceny za literaturu
- (J. Šiklová byla soudně stíhaná za to, že do zahraničí poslala materiály k nominaci.)

# Manifest sedmi – 1929

- protest sedmi umělců proti bolševizaci KSČ a jejímu podřízení směrnicím Kominterny
  - leták vyzýval k odstranění Gottwaldova vedení strany
  - všichni podepsaní byli z KSČ vyloučeni
  - Teige, Nezval, Halas, J. Fučík podepsali „antimanifest“
- ✓ Ivan Olbracht
  - ✓ Helena Malířová
  - ✓ St. Kostka Neumann
  - ✓ Josef Hora
  - ✓ Jaroslav Seifert
  - ✓ Marie Majerová
  - ✓ Vladislav Vančura

# Bedřich Václavek (1897–1943)

- marxista, literární kritik, estetik, zabýval se socialistickým realismem
- člen Devětsilu, stoupenec poetismu
- ve 30. letech působil v Levé frontě
- za okupace v odboji, zatčen
- zemřel v Osvětimi



Obr. 52



# František Halas (1901–1949)

Obr. 53

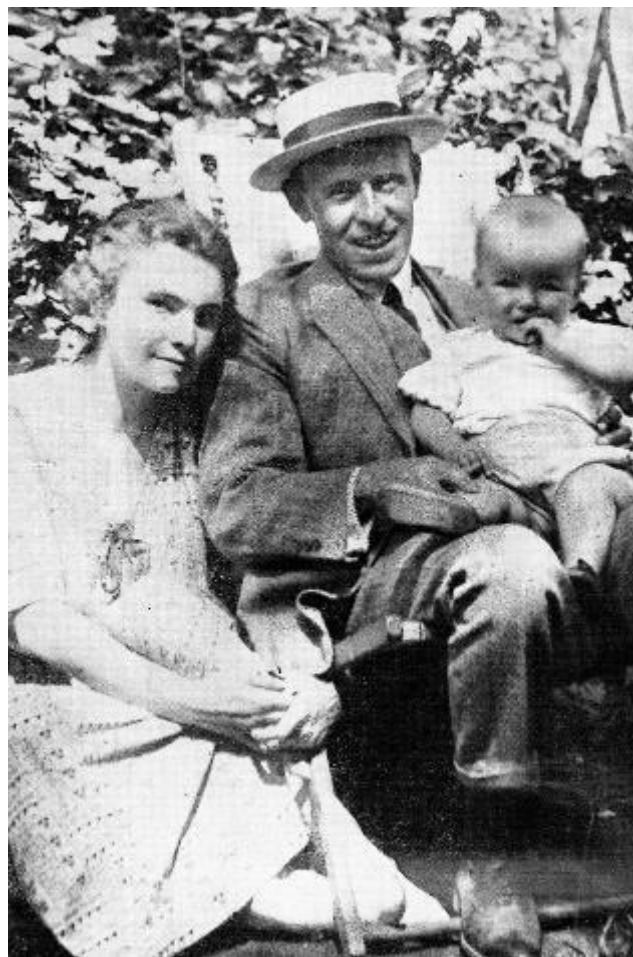
- vliv Českomoravské vrchoviny
- člen KSČ
- spolu s Bedřichem Václavkem vydával avantgardní časopisy Pásmo a Fronta
- „nelíbivá, nemelodická“ poetika
- metaforika, sociální akcent, tušení smrti, nitro, erotické motivy



Z r. 1923.

Obr. 54.

# Vladislav Vančura (1891–1942)



Obr. 55, z roku 1923

- se ženou měli na Zbraslavi lékařskou praxi
- zajímal se i o výtvarné umění
- Devětsil, poetismus, Levá fronta, publikoval v řadě časopisů
- působil i u filmu
- experimenty s češtinou, bohatý jazyk
- specifická stylistika
- archaismy i novotvary
- za protektorátu v odboji, zatčen, popraven za heydrichiády

# Vladimír Holan (1905–1980)

Holan uprostřed. Obr. 56.

- tvůrce reflexivní, meditativní poezie
- imaginace, expresionismus
- časté jazykové novotvary
- po válce vyměnil katolickou církev za KSČ, vzdával hold Rudé armádě i obhajoval únorový převrat
- v 50. letech se s pokorou vrátil ke katolicismu (v listopadu 1950 zrušil členství v KSČ), celá 50. léta trvá publikační zákaz
- pak se uzavřel ve svém bytě na Kampě do r. 1968 (Werichův soused)
- pak se přestěhovali do domu u Lužického semináře



Obr. 57





Obr. 58

# Vincenc Makovský (1900–1966)

- sochař, malíř, designér, vysokoškolský učitel
- jedna z výrazných osobností meziválečné avantgardy
- civilismus, kubismus, abstrakce... od 30. let realismus... po r. 1948 státní zakázky (viz v Brně Malinovskij, pocta Rudé armádě)



Obr. 59, 60



# „Zvrhlé umění“

Obr. 61



- už r. 1937 byla v Mnichově uspořádána stejnojmenná výstava
- většina moderního umění označena jako „židobolševická“, „neněmecká“, „zvrhlá“
- mladý český historik umění Pavel Kropáček po návštěvě výstavy – vydává článek obhajující avantgardu



# Osud avantgardy po r. 1948

- Ladislav Štoll útočí proti surrealistickému období V. Nezvala, dehonestuje Halase, Biebla, Teigeho
- „kalandrovština“ a „teigovština“ jako nadávky
- Závěš Kalandra přežil koncentrák, komunisté ho popravili
- Biebl, Teige, Frejka ad. spáchali sebevraždu
- Voskovec emigroval, Seifert a Holan nesměli dlouho publikovat atd.
- uznáván Jiří Wolker, který zemřel tak mladý, že se podobně jako ostatní nestihl posunout od proletářského umění přes poetismus k surrealismu (či jinam)



Obr. 62

# Závěrečné shrnutí

- Které vlivy působily na československou meziválečnou avantgardu?
- Která ze zmíněných osobností vás nejvíce zaujala a čím?
- Proč myslíte, že avantgardní umění bylo trnem v oku nacistům i komunistům?
- Znáte některé pozdější umělecké počiny, které navazují na toto období?

# Literatura a odkazy

[https://kultura.zpravy.idnes.cz/foto.aspx?r=literatura&c=A080328\\_131143\\_literatura\\_ob&foto=OB177a7c\\_styrsky.jpg](https://kultura.zpravy.idnes.cz/foto.aspx?r=literatura&c=A080328_131143_literatura_ob&foto=OB177a7c_styrsky.jpg)

<http://www.rozhlas.cz/plus/archivplus/zprava/vitezslav-nezval-neco-bylo-krasne-neceho-bylo-dost--1494470>

<http://stavitele-katedral.cz/praha-zvrhle-umeni-nebylo-jen-v-nacistickem-nemecku-ale-i-u-nas/>  
[www.wikipedia.org](http://www.wikipedia.org)

[www.modernidejiny.cz](http://www.modernidejiny.cz)

[www.rozhlas.cz](http://www.rozhlas.cz)

BYDŽOVSKÁ, Lenka a Karel SRP, DRURY, Richard, ed. *Jindřich Štyrský*. Ilustroval Jindřich ŠTYRSKÝ. Praha: Argo, 2007. ISBN 978-80-257-0300-7.

ŠTOLL, Ladislav. *Třicet let bojů za českou socialistickou poesii: referát pronesený na pracovní konferenci Svazu československých spisovatelů dne 22. ledna 1950*. 3. vydání. Praha: Orbis, 1950.

# Obrázky:

- Obr. 1: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<<https://cs.wikipedia.org/wiki/Toyen#/media/File:Toyen1930.jpg>>
- Obr. 2: Unknown. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ji%C5%99%C3%AD\\_Voskovec#/media/File:Voskovec\\_a\\_Werich.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ji%C5%99%C3%AD_Voskovec#/media/File:Voskovec_a_Werich.jpg)>
- Obr. 3: Unknown. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil\\_Franti%C5%A1ek\\_Burian#/media/File:EFB\\_Voiceband\\_1928.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil_Franti%C5%A1ek_Burian#/media/File:EFB_Voiceband_1928.jpg)>
- Obr. 4: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%9Bzslav\\_Nezval#/media/File:Manon\\_Lescaut\\_1940.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%9Bzslav_Nezval#/media/File:Manon_Lescaut_1940.jpg)>
- Obr. 5: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da\\_Mayerov%C3%A1#/media/File:Mil%C4%8Da\\_Mayerov%C3%A1\\_1926.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da_Mayerov%C3%A1#/media/File:Mil%C4%8Da_Mayerov%C3%A1_1926.jpg)>
- Obr. 6: P. D. Jankens. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Charlie\\_Chaplin#/media/File:Charlie\\_Chaplin.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Charlie_Chaplin#/media/File:Charlie_Chaplin.jpg)>
- Obr. 7: Directed by Fred Newmeyer. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Harold\\_Lloyd#/media/File:Harold\\_Lloyd\\_in\\_A\\_Sailor-made\\_Man.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Harold_Lloyd#/media/File:Harold_Lloyd_in_A_Sailor-made_Man.jpg)>
- Obr. 8: Harald Leander. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=variet%C3%A9&title=Special:Search&go=Go&searchToken=d6gw75svw46hg3mgv2vkvngtq#/media/File:Variet%C3%A9\\_Vauduvill.jpg](https://commons.wikimedia.org/w/index.php?search=variet%C3%A9&title=Special:Search&go=Go&searchToken=d6gw75svw46hg3mgv2vkvngtq#/media/File:Variet%C3%A9_Vauduvill.jpg)>
- Obr. 9: Hugo Oehmichen. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Cirkus#/media/File:Hugo\\_Oehmichen\\_Jahrmarktszen](https://cs.wikipedia.org/wiki/Cirkus#/media/File:Hugo_Oehmichen_Jahrmarktszen)>
- Obr. 10: Unknown. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Douglas\\_Fairbanks#/media/File:Douglas\\_Fairbanks\\_signed\\_1921\\_photo.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Douglas_Fairbanks#/media/File:Douglas_Fairbanks_signed_1921_photo.jpg)>
- Obr. 11: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil\\_Filla#/media/File:Rabas\\_Filla\\_1928.png](https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil_Filla#/media/File:Rabas_Filla_1928.png)>
- Obr. 12: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Osvobozen%C3%A9\\_divadlo#/media/File:Osvobozen%C3%A9\\_divadlo\\_1927.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Osvobozen%C3%A9_divadlo#/media/File:Osvobozen%C3%A9_divadlo_1927.jpg)>

- Obr. 13: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Osvobozen%C3%A9\\_divadlo#/media/File:Osvobozen%C3%A9\\_divadlo\\_1927.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Osvobozen%C3%A9_divadlo#/media/File:Osvobozen%C3%A9_divadlo_1927.jpg)>
- Obr. 14: Unknown. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ji%C5%99%C3%AD\\_Voskovec#/media/File:Voskovec\\_a\\_Werich.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Ji%C5%99%C3%AD_Voskovec#/media/File:Voskovec_a_Werich.jpg)>
- Obr. 15: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da\\_Mayerov%C3%A1#/media/File:Divadlo\\_Dada\\_1927.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da_Mayerov%C3%A1#/media/File:Divadlo_Dada_1927.jpg)>
- Obr. 16: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Divadlo\\_Dada#/media/File:Divadlo\\_Dada\\_Gau%C4%8Do\\_a\\_kr%C3%A1va\\_1928.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Divadlo_Dada#/media/File:Divadlo_Dada_Gau%C4%8Do_a_kr%C3%A1va_1928.jpg)>
- Obr. 17: Q49166284. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da\\_Mayerov%C3%A1#/media/File:Mil%C4%8Da\\_Majerov%C3%A1\\_1928\\_foto\\_Balzar.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Mil%C4%8Da_Mayerov%C3%A1#/media/File:Mil%C4%8Da_Majerov%C3%A1_1928_foto_Balzar.jpg)>
- Obr. 18: Jiří Traxler. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav\\_Je%C5%BEEK#/media/File:Traxler\\_a\\_Je%C5%BEEK-1938.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav_Je%C5%BEEK#/media/File:Traxler_a_Je%C5%BEEK-1938.jpg)>
- Obr. 19: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav\\_Je%C5%BEEK#/media/File:Traxler\\_a\\_Je%C5%BEEK-1938.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav_Je%C5%BEEK#/media/File:Traxler_a_Je%C5%BEEK-1938.jpg)>
- Obr. 20: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%9Bzslav\\_Nezval#/media/File:Manon\\_Lescaut\\_1940.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%9Bzslav_Nezval#/media/File:Manon_Lescaut_1940.jpg)>
- Obr. 21: studio Ströminger. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Barrandov\\_Studio#/media/File:Studio\\_Barrandov\\_model080.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Barrandov_Studio#/media/File:Studio_Barrandov_model080.jpg)>
- Obr. 22: Neznámý. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD\\_Wolker#/media/File:Ji%C5%99%C3%AD\\_Wolker.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Ji%C5%99%C3%AD_Wolker#/media/File:Ji%C5%99%C3%AD_Wolker.jpg)>



- Obr. 23: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Styrsky1930.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Styrsky1930.jpg)>
- Obr. 24: Moonik. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Montmartre#/media/File:Views\\_from\\_Galleries\\_Lafayette\\_Haussmann,\\_Paris\\_001.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Montmartre#/media/File:Views_from_Galleries_Lafayette_Haussmann,_Paris_001.jpg)>
- Obr. 25: Neznámý. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Bohuslav\\_Brouk#/media/File:Bohuslav\\_Brouk\\_-\\_nedatov%C3%A1no,\\_pravd%C4%9Bpodobn%C4%9B\\_1943.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bohuslav_Brouk#/media/File:Bohuslav_Brouk_-_nedatov%C3%A1no,_pravd%C4%9Bpodobn%C4%9B_1943.jpg)>
- Obr. 26: Jindřich Štyrský. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD\\_-\\_Komin%C3%ADk\\_a\\_sn%C4%9Bhul%C3%A1k\\_\(1925\).jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD_-_Komin%C3%ADk_a_sn%C4%9Bhul%C3%A1k_(1925).jpg)>
- Obr. 27: Jindřich Štyrský. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1m%C4%9Bs%C3%AD%C4%8Dn%C3%A1\\_\(%C5%A0tyrsk%C3%BD\)#/media/File:Jind%C5%99ich\\_%C5%A0t%C3%BDrsk%C3%BD\\_-\\_N%C3%A1m%C4%9Bs%C3%AD%C4%8Dn%C3%A1\\_\(1925\).jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1m%C4%9Bs%C3%AD%C4%8Dn%C3%A1_(%C5%A0tyrsk%C3%BD)#/media/File:Jind%C5%99ich_%C5%A0t%C3%BDrsk%C3%BD_-_N%C3%A1m%C4%9Bs%C3%AD%C4%8Dn%C3%A1_(1925).jpg)>
- Obr. 28: Ablakok. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD\\_-\\_The\\_Cave.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD_-_The_Cave.jpg)>
- Obr. 29: Jindřich Štyrský. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich\\_%C5%A0tyrsk%C3%BD\\_\(1899-1942\),\\_Obraz,\\_1932,\\_AJG\\_Hlubok%C3%A1\\_nad\\_Vltavou.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD#/media/File:Jind%C5%99ich_%C5%A0tyrsk%C3%BD_(1899-1942),_Obraz,_1932,_AJG_Hlubok%C3%A1_nad_Vltavou.jpg)>
- Obr. 30: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel\\_Teige#/media/File:1925\\_Toyen\\_och\\_Karel\\_Teige.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Teige#/media/File:1925_Toyen_och_Karel_Teige.jpg)>
- Obr. 31: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<<https://cs.wikipedia.org/wiki/Toyen#/media/File:StyrskyToyenDeka1929.jpg>>
- Obr. 32: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Toyen#/media/File:%C5%A0tyrsk%C3%BD\\_Toyen\\_1928\\_\(2\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Toyen#/media/File:%C5%A0tyrsk%C3%BD_Toyen_1928_(2).jpg)>

- Obr. 33: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<<https://cs.wikipedia.org/wiki/Toyen#/media/File:Toyen1930.jpg>>
- Obr. 34: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel\\_Teige#/media/File:Toyen\\_Heisler\\_Teige\\_1940.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Karel_Teige#/media/File:Toyen_Heisler_Teige_1940.jpg)>
- Obr. 35: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_Capek\\_1937.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_Capek_1937.jpg)>
- Obr. 36: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_Nev%C4%9Bstka\\_\(1916\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_Nev%C4%9Bstka_(1916).jpg)>
- Obr. 37: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_Na\\_po%C5%A1tu.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_Na_po%C5%A1tu.jpg)>
- Obr. 38: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_protinacistick%C3%A1\\_karikatura.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_protinacistick%C3%A1_karikatura.jpg)>
- Obr. 39: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_Po%C5%99adatel%C3%A9\\_\(1936\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_Po%C5%99adatel%C3%A9_(1936).jpg)>
- Obr. 40: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_Polopostava\\_d%C4%9Bv%C4%8D%C3%A1tka\\_\(1914\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_Polopostava_d%C4%9Bv%C4%8D%C3%A1tka_(1914).jpg)>
- Obr. 41: Jedudedek. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C4%8Capek#/media/File:Josef\\_%C4%8Capek\\_-\\_Matka\\_s\\_d%C4%9Btmi.JPG](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C4%8Capek#/media/File:Josef_%C4%8Capek_-_Matka_s_d%C4%9Btmi.JPG)>
- Obr. 42: Karel Kuklík. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan\\_Zrzav%C3%BD#/media/File:Karel\\_Kukl%C3%ADk,\\_portr%C3%A9t\\_Jana\\_Zrzav%C3%A9ho,\\_60.\\_l%C3%A9ta.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Jan_Zrzav%C3%BD#/media/File:Karel_Kukl%C3%ADk,_portr%C3%A9t_Jana_Zrzav%C3%A9ho,_60._l%C3%A9ta.jpg)>
- Obr. 43: Miloň Novotný. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencií Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef\\_Sudek#/media/File:Milo%C5%88\\_Novotn%C3%BD,\\_Portr%C3%A9t\\_Josefa\\_Sudka,\\_Praha\\_1958.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Sudek#/media/File:Milo%C5%88_Novotn%C3%BD,_Portr%C3%A9t_Josefa_Sudka,_Praha_1958.jpg)>

- Obr. 44: Vít Švajcr. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef\\_Sudek#/media/File:080919\\_Sudek\\_Atelier\\_Ujezd\\_30\\_Prague\\_0024.JPG](https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Sudek#/media/File:080919_Sudek_Atelier_Ujezd_30_Prague_0024.JPG)>
- Obr. 45: František Drtíkol . [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Franti%C5%A1ek\\_Drtíkol#/media/File:058-Frantisek\\_Drtíkol,c.1915.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Franti%C5%A1ek_Drtíkol#/media/File:058-Frantisek_Drtíkol,c.1915.jpg)>
- Obr. 46: Fotograf11. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil\\_Filla#/media/File:E.Filla\\_foto.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Emil_Filla#/media/File:E.Filla_foto.jpg)>
- Obr. 47: VitVit. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Emil\\_Filla#/media/File:Muzeum\\_Kampa\\_E.\\_Filla.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Emil_Filla#/media/File:Muzeum_Kampa_E._Filla.jpg)>
- Obr. 48: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef\\_%C5%A0%C3%ADma#/media/File:Sima\\_1929\\_2.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Josef_%C5%A0%C3%ADma#/media/File:Sima_1929_2.jpg)>
- Obr. 49: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%Bzslav\\_Nezval#/media/File:Soupault\\_and\\_Nezval\\_1928.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:V%C3%ADt%C4%Bzslav_Nezval#/media/File:Soupault_and_Nezval_1928.jpg)>
- Obr. 50: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Konstantin\\_Biebl#/media/File:Konstantin\\_Biebel\\_1928.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Konstantin_Biebl#/media/File:Konstantin_Biebel_1928.jpg)>
- Obr. 51: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav\\_Seifert#/media/File:Jaroslav\\_Seifert\\_1931.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Jaroslav_Seifert#/media/File:Jaroslav_Seifert_1931.jpg)>
- Obr. 52: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich\\_V%C3%A1clavek#/media/File:Bed%C5%99ich\\_V%C3%A1clavek\\_\(1897-1943\).jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Bed%C5%99ich_V%C3%A1clavek#/media/File:Bed%C5%99ich_V%C3%A1clavek_(1897-1943).jpg)>
- Obr. 53: Krippnerová. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek\\_Halas#/media/File:Franti%C5%A1ek\\_Halas.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Halas#/media/File:Franti%C5%A1ek_Halas.jpg)>
- Obr. 54: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek\\_Halas#/media/File:Franti%C5%A1ek\\_Halas\\_\(1901-1949\).jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Franti%C5%A1ek_Halas#/media/File:Franti%C5%A1ek_Halas_(1901-1949).jpg)>

- Obr. 55: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladislav\\_Van%C4%8Dura#/media/File:Ludmila\\_Van%C4%8Durov%C3%A1\\_s\\_rodinou\\_1923.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladislav_Van%C4%8Dura#/media/File:Ludmila_Van%C4%8Durov%C3%A1_s_rodinou_1923.jpg)>
- Obr. 56: PNPPraha. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladim%C3%ADr\\_Holan#/media/File:B%C3%A1sn%C3%ADk\\_Vladim%C3%ADr\\_Holan.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladim%C3%ADr_Holan#/media/File:B%C3%A1sn%C3%ADk_Vladim%C3%ADr_Holan.jpg)>
- Obr. 57: Matěj Bařha. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladim%C3%ADr\\_Holan#/media/File:VLADIMIR\\_HOLAN.jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Vladim%C3%ADr_Holan#/media/File:VLADIMIR_HOLAN.jpg)>
- Obr. 58: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc\\_Makovsk%C3%BD#/media/File:Vincenc\\_Makovsk%C3%BD.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc_Makovsk%C3%BD#/media/File:Vincenc_Makovsk%C3%BD.jpg)>
- Obr. 59: El bes. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc\\_Makovsk%C3%BD#/media/File:T-G-Masaryk\\_Universit%C3%A4t-Wien.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc_Makovsk%C3%BD#/media/File:T-G-Masaryk_Universit%C3%A4t-Wien.jpg)>
- Obr. 60: zarco. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc\\_Makovsk%C3%BD#/media/File:Mar%C5%A1%C3%A1l\\_Malinovskij.JPG](https://cs.wikipedia.org/wiki/Vincenc_Makovsk%C3%BD#/media/File:Mar%C5%A1%C3%A1l_Malinovskij.JPG)>
- Obr. 61: Unknown. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Creative Commons na WWW:  
<[https://cs.wikipedia.org/wiki/Zvrhl%C3%A9\\_um%C4%9Bn%C3%AD#/media/File:Ausstellung\\_entartete\\_kunst\\_1937.jpg](https://cs.wikipedia.org/wiki/Zvrhl%C3%A9_um%C4%9Bn%C3%AD#/media/File:Ausstellung_entartete_kunst_1937.jpg)>
- Obr. 62: Anonymous. [cit. 2018-03-21]. Dostupné pod licencí Public domain na WWW:  
<[https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%A1vi%C5%A1\\_Kalandra\\_\(1902-1950\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Z%C3%A1vi%C5%A1_Kalandra_(1902-1950).jpg)>